

Forudsætninger end de Forudsætninger, der var Erhvervenes, ikke har Ret til at føre Erhvervene frem som Skærmbret for deres Politik.

Jeg skal derefter vende mig til det foreliggende Lovforslag. Det første Afsnit af det angaar jo Støtte til Industri og Haandværk gennem Laan, Garanti for Laan og Tilskud. Naar der i § 2 foreslaas en Forøgelse af de 4 Mill. Kr., som Rigsdagen enstemmigt i Fjor vedtog at stille til Raadighed for Laan til Erhvervsvirksomheder, der er vanskeligt stillede som Følge af udenlandsk Konkurrence, til Opretholdelse og Udvidelse af Beskæftigelsen, en Forøgelse med 4 Mill. Kr., vil vi fra mit Partis Side se med Velvillie paa dette Forslag, idet vi dog forbeholder os i Udvalget at faa nærmere Oplysninger om de Fremgangsmaader, der hidtil har været anvendt ved Tildeling af Laan, og om de eventuelle Virkninger, der nu kan spores deraf.

Det næste Forslag gaar ud paa at stille en Statsgaranti paa indtil 20 Mill. Kr. for Laan med det Formaal at forbedre Teknikken ved hensigtsmæssige Omlægninger af Driften, eventuelt ved Koncentrationer indenfor Industri og Haandværk. Denne Tanke har hele Socialministeriets Arbejdsudvalg udtalt Sympati for og henstillet den til Overvejelse, idet man dog fra dette Udvalgs Side kun havde foreslaaet en Garanti paa 3 Mill. Kr. Det radikale Venstre vil ogsaa udtrykke sin Sympati for dette Forslag, fordi vi finder, det er en frugtbar Vej, man her kan betrede. Ingen vil jo kunne nægte, at en Del af de Vanskeligheder, som findes indenfor Industrien, ikke alene har Rod i Erhvervskrisen, men i manglende Organisation. Der har tidligere ærede Ordførere allerede nævnt Tekstilindustrien; og jeg tror, ingen vil kunne nægte, at naar Arbejdere og Arbejdsgivere kommer til Rigsdagen og kræver Støtte til Opretholdelse af Tekstilindustrien, maa Rigsdagen sige, at visse Dele af Tekstilindustrien er organiseret paa en saadan Maade, at der ikke kan være Tale om at opretholde en saadan Organisation. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem Hr. Drachmann i Gaar sagde: Hvordan kan det være, at Tekstilindustrien i 1924 kunde gaa udmærket og opretholde Beskæftigelsen? Jeg gaar ud fra, at Aarsagen er den kendte, at Tekstilindustrien har en overordentlig Be-

skyttelse; det er den Industri, der, saa vidt jeg kan skønne, altid er løbet af med Rigsdagen, naar Toldforhandlinger er ført. Det ærede Medlem Hr. Drachmann sagde endvidere i Gaar, at naar man nu kom med dette Forslag om Støtte til Koncentration, Støtte til Specialisering, saa kunde det ikke nytte noget, hvis en saadan Koncentration fandt Sted, at man saa bagefter fra politiske Myndigheder raabte Trust efter en saadan Sammenslutning, idet det ærede Medlem Hr. Drachmann mente, at der heri laa en Modsigelse, at man først ønsker Koncentration og derefter raaber Trust efter den og paa kalder Trustlovgivningen. Heri ser jeg ingen Modsigelse. Der kan jo dog ikke være Tvivl om, at man godt kan kræve den størst mulige tekniske Koncentration og Specialisering og samtidig sige, at dette ikke maa benyttes til Udbytning af Befolkningen. Det ene er et teknisk Spørgsmaal, det andet et socialt og økonomisk. I denne Forbindelse vil jeg sige, at naar der tales om tekniske Forbedringer her, gaar jeg ud fra, at der ikke blot er Tale om Storindustrien, men ogsaa om Haandværket, idet vi maa erindre, at vi lever i en Tid, hvor Spørgsmaalet om Udnyttelsen af nye tekniske Metoder i høj Grad henleder Opmærksomheden paa sig. Jeg ser heller ikke i Ordlyden noget, der hindrer, at der er tænkt herpaa. Det gaar jeg da ud fra, er Tilfældet.

Vi har altsaa for vort Vedkommende Sympati for Bestemmelserne i § 3; men jeg vil dog føje til, at jeg kan ikke tro, at Rigsdagen blankt bevilger 15 Mill. Kr. paa et Bræt dertil uden nærmere Kendskab til de Planer, som nødvendigvis maa foreligge. For at Rigsdagen skal bevilge betydelige Beløb paa det Omraade, skulde jeg dog tro, at der maatte foreligge konkrete Eksempler paa, hvor det kan nytte; der maa dog vel foreligge Planer, saa at Rigsdagen kan tage Stilling til, hvor stort et Beløb der i de enkelte Tilfælde maatte kræves, og man kunde have Lyst til at spørge, hvorfor der ikke er meddelt Oplysninger derom. Jeg husker, at den højtærede Erhvervsminister i Fjor nedsatte et Industriudvalg, som nu vel har siddet snart halvandet Aar. Jeg kunde have Lyst til at spørge med et Ord, der er anvendt i en anden Forbindelse: „Hvad mon der egentlig gror i den Urtepotte?“ I Fjor har dette Udvalg afgivet nogle i øvrigt